

گزارشی از برگزاری اول ماه مه در سقز و متن سخنرانی محمود صالحی در روز کارگر

یک هفته قبل از اول مه، روز جهانی طبقه کارگر، شهر سقز حالت عادی خود را از دست میدهد. فعالین کارگری در جنب و جوشند. مامورین علنی و مخفی رژیم در همه جا حاضرند و با نگرانی اوضاع را میپیمایند. تراکتهای اول ماه مه پخش میشود و دست بدست میگردد. در تراکتها اسمی از محل برگزاری مراسم بمیان نمیآید. کارگران پرسانند. مردم دستخوش هیجانند. خانه فعالین کارگری شناخته شده شهر محل رفت و آمد مردم پرسشگر و هیجانزده میشود. دو روز مانده به اول ماه پرچمهای سرخ و شعارهای اول ماه مه در چهار راههای مهم برافراشته میشود. مامورین اطلاعات بخانه آقای محمود صالحی میروند:

— برنامه چیست؟

— روز جهانی خود را جشن میگیریم.

— کجا؟

— وقت خودش اطلاع داده خواهد شد و از مامورین خواهیم خواست امنیت مراسم را تامین کنند.

— شما سخنرانی خواهید کرد؟

— بله.

— امیدواریم صحبتها تحریک کننده نباشد.

— همه سخنرانها پیرامون وضعیت کار و زندگی کارگران و خانوادههای کارگری و حقوق برحقشان خواهد بود. اگر شما این حرفها را تحریک کننده ندانید تحریکی در میان نخواهد بود.

— ما میخواهیم حادثهائی پیش نیاید.

— اگر شما حادثهائی پیش نیاورید هیچ چیز روی نخواهد داد.

— ما میخواهیم همکاری کنیم.

روز ۱۰ اردیبهشت فرماندار سقز از آقای محمود صالحی دعوت میکند تا در اداره فرمانداری حضور یابد. در فرمانداری جلسهئی تشکیل میشود که در آن فرماندار شهردار و نماینده شوراهای اسلامی کار با احترام از آقای صالحی میخواهند در مراسمی که در سالن کاوه برگزار میشود شرکت و سخنرانی کند. آنها تعهد میدهند که او امکان بیابد در کمال آزادی و بدون هیچ ممانعتی مطالب خود را بیان دارد. آنها قول میدهند که مقامات شهر فقط روز کارگر را تبریک بگویند و بقیه جلسه دست کارگران باشد. آقای صالحی از فرماندار میخواهد که تعهدات خود را کتبی کند و رسماً از او برای سخنرانی دعوت نماید تا او بتواند تصمیم بگیرد.

آقای صالحی پس از ترک فرمانداری فعالین کارگری شهر در جریان میگذازد و خواهان تصمیمگیری جمعی میشود. پس از بحثهای مفصل و سنجیدن جوانب مثبت و منفی مسئله ۹۵ درصد حاضرین پیشنهاد فرماندار را یک عقب نشینی بزرگ برای رژیم بحساب میآورند و خواهان شرکت در مراسمی میشوند که در سالن کاوه برگزار میشود. استدلال اکثریت اینست که بزرگداشت اول مه و ایراد سخنرانی آزادانه در محیطی که امنیت آن تامین شده به نفع است. حدود ۵ درصد خواستار تحریم مراسم دولتی و برگزاری مراسم مستقل میشوند. پس از اتمام بحثها اکثریت تصمیم میگیرند که در مراسم سالن کاوه شرکت کنند و آنرا بدست بگیرند.

فعالین کارگری پس از تصمیمگیری فوق تدابیر ویژهئی اتخاذ میکنند که در صورت کلک زدن از جانب رژیم بتوانند مراسم مستقل خود را برگزار کنند.

شب دهم اردیبهشت شایع میشود که نام محمود صالحی از لیست سخنرانان اول ماه مه حذف شده است. صبح روز ۱۱ اردیبهشت از طرف اداره کار سقز به محمود صالحی تلفنی اطلاع داده میشود که متأسفانه او از لیست سخنرانان حذف شده است. محمود در جواب می گوید که اشکالی ندارد و در این صورت کارگران برنامه خود را برگزار می کنند. ساعاتی بعد از طرف اداره حراست فرمانداری تلفنی با جلال حسینی تماس گرفته می شود تا درباره چگونگی برگزاری مراسم اول ماه مه سؤال کنند. جلال حسینی به آنها اطلاع ی دهد که سخنرانی محمود صالحی لغو شده است و کارگران تصمیم دارند که مراسم خودشان را برگزار کنند. ماموران حراست فرمانداری لغو سخنرانی محمود صالحی را نادرست می دانند و قول میدهند که در تماس با اداره کار همه کارها را درست کنند و از جلال حسینی می خواهند که از برگزاری مراسم

خودداری کنند. سپس محمود صالحی که در همین محل بوده است با ماموران حراست گفتگو می کند. محمود صالحی از فرمانداری می خواهد که تصمیم خود را قبل از ساعت ۱۲ رسماً اعلام کنند. محمود صالحی قبل از ساعت ۱۲ به فرمانداری مراجعه می کند و آنها تصمیم و موافقت خود با سخنرانی وی در سالن کاوه را کتبا بخودش تحویل می کند. در مراسم سالن کاوه که ساعت ۳ و نیم بعد از ظهر شروع میشود، بیش از ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ نفر شرکت میکنند که اکثریت تام آنها از کارگران رادیکال و خانواده‌های آنها هستند. تعداد زنان شرکت کننده کمی کمتر از نیم شرکت کنندگان است. روسای ادارت شهر نیز در سالن حضور دارند. دو پرچم سرخ و پلاکاردهای بزرگ «زنده باد اول ماه مه، روز همبستگی جهانی طبقه کارگر» جز دیگر آرایه های سالن ست. اولین سخنران رئیس خانه کارگر است. سخنان او شامل مقداری کلیشه و وعده‌هایی است که با کلمات «دروغ است، فریب است» و تمسخر اکثریت حضار روبرو میشود. بدنبال او کسی تحت عنوان نماینده کارگران صحبت میکنند که همچنان با تمسخر روبرو میشود. سپس فرماندار پشت میکرفن قرار میگیرد. او روز کارگر را تبریک میگوید و سخنانی دلسوزانه نسبت به کارگران و حقوقشان بیان میکند. بدنبال او رئیس اداره کار روز کارگر را تبریک میگوید.

سپس مراسم با رقص کردی و یک طنز ادامه پیدا میکند. آنها مجری از آقای محمود صالحی دعوت میکنند که ده دقیقه سخنرانی کند. حضور محمود در پشت میکرفن با دست زدن و ابراز شادی طولانی مدت اکثریت حضار روبرو میشود. او پس از تبریک اول ماه مه سخنان خود را با انتقاد از نحوه سازماندهی مراسم و مخصوصاً طنز ادامه میدهد. او به حضار میگوید کارگر، آنطور که در طنز آمد، انسانی خل مزاج نیست، بلکه خالق همه نعمت هاست. این بیان با کف زدن و تشویق وسیع و طولانی روبرو میشود. آقای صالحی با اشاره‌ای به اول ماه مه و حکمت آن از شرایط نامناسب تحمیل شده به کارگران در ایران صحبت میکنند. او به دستگیری آقای اسماعیل خودکام در بوکان و مضروب شدن او از جانب مامورین اطلاعات اشاره میکند، آنرا محکوم مینماید. او میگوید همه این اعمال و نیز منع تعقیب دستگیر شدگان ماه مه ۱۳۸۳ سقز باید به حکومت تحمیل شود. او خطاب به جمعیت میگوید که کارگر اگر پراکنده نباشد میتواند جامعه‌ی آزاد، برابر و خالی از استثمار برقرار کند. او در همین جا وارد بحث ضرورت متشکل شدن کارگران میشود. او ضمن برشمردن مضرات خانه کارگر و شوراهای اسلامی از کارگران میخواهد که تشکلهای مستقل از دولت خود را سازمان دهند. او ضمن اعلامیه «کمیته هماهنگی...» و نیز قطعنامه اول ماه مه کارگران را میخواند فواید داشتن تشکل مستقل و آزاد را برشمارد. سخنرانی آقای صالحی که حدود ۲۵ دقیقه طول میکشد چندین بار با کف زندهای طولانی و فریاد شعف حضار روبرو میشود. در تمام این مدت مقامات عرق ریختن میریزند و خون دل میخورند. آقای جلال حسینی، از فعالان سرشناس کارگری و از دستگیر شدگان اول ماه مه پارسال در سالن تراکتی را پخش میکند به این مضمون: «گرامی باد اول ماه مه، روز همبستگی طبقه کارگر» او ضمن پخش تراکت توضیح میدهد که او و رفقاییش به خاطر این شعار و دفاع از حقوق کارگر دستگیر و محاکمه شده‌اند. پس از اتمام مراسم عده زیادی از حضار پیرامون آقای صالحی و رفقاییش جمع میشوند. مقامات شهر دست بدامن فعال کارگری میشوند و از آنها خواهش میکنند کاری کنند که جمعیت شرکت کننده به آرامی سالن را ترک کنند. رهبران و فعالین کارگری سقز برگزاری مراسم را در مجموع موفقیتی برای کارگران ارزیابی میکنند.

انجمن کارگری جمال چراغوبسی

اول ماه مه ۲۰۰۵

متن کامل سخنرانی محمود صالحی در مراسم اول ماه مه (۱۱ اردیبهشت) در سال ۱۳۸۴ در سقز، سالن کاوه

سنور نامگری له سه ر نه م نه رزه،،
سه مایه داری ذینمه له رزه،

شرکت کنندگان و حضار محترم با درود به حضور تک تک شما.

روز اول ماه مه روز جهانی کارگر را به شما کارگران و خانواده محترمتان تبریک عرض می نمایم. من امروز خوشحالم که در میان شما عزیزان هستم و آرزومندم که همیشه سرحال و سرافراز باشید. عزیزان ما امروز این جا جمع شده ایم تا یاد و خاطره روز جهانی کارگر را گرمی بداریم و سخنرانان هر کدام سخنانی را ارائه دادند که صحبت از این بود که در جامعه ما بی عدالتی و نابرابری به اندازه ای می باشد که نمی توان آن را بیان کرد ولی درمان این نابرابری و بی عدالتی را برای کارگران تجویز نکردند. من می خواهم امروز که روز جهانی کارگر است به چند مسئله اشاره کنم.

۱- تاریخچه روز جهانی کارگر

۲- در مورد تشکل مستقل کارگری

حضار محترم من ضمن انتقاد از مجری برنامه و انتقاد از گروه طنز، توجه آن گروه و حضار محترم را به چند نکته جلب می کنم. اولاً آن طور که در طنز آمد کارگر خل مزاج نیست، بلکه خالق تمام نعمتهای این جهان است. دوما ما به هیچ کس اجازه نمی دهیم تا با دید تحقیر به ما کارگران نگاه کند.

کارگران!

ما این جا جمع شده ایم تا در برابر نظام سرمایه داری اعلام جنگ کنیم. ما امروز جمع شدیم تا اعلام کنیم، امروز تمام مرزهای دستکرد سرمایه داری را می شکنیم و اعلام می کنیم که ما کارگران صرفه نظر از رنگ، نژاد، پوست، ملیت، مذهب و... با اتحاد و یک پارچگی به جنگ نظام سرمایه داری می رویم و امروز جهان به دو قطب تبدیل می شود. از یک طرف سرمایه داران که اندکی از جامعه را تشکیل می دهند و از طرف دیگر کارگران که اکثریت جامعه را تشکیل می دهند. کارگران امریکا در شهر شیکاگو ۱۱۹ سال پیش برای پایان دادن به ۱۶ ساعت کار طاقت فرسا به خیابانها آمدند. تظاهرات کارگران معترض توسط نیروهای امریکایی مورد حمله قرار می گیرد و ده ها نفر از آنان کشته، زخمی و یا دستگیر می شوند. بعد از این حمله دولت جنایتکار آمریکا در یک دادگاه فرمایشی ۴ نفر از رهبران این اعتراض کارگری را محاکمه و آنان را به اعدام محکوم می کند. ۳ سال بعد در انترناسیونال دوم برابر پیشنهاد رهبران کارگری، اول ماه مه را به یاد جانبختگان سال ۱۸۸۶- میلادی بنام روز کارگر تصویب می کند. به دنبال این تصویب کارگران تمام جهان در این روز تاریخی ضمن تعطیل کلیه کارگاه ها این روز را جشن می گیرند.

کارگران!

آمریکا امروز هم در مناطق ما و دنیا در حال تاخت و تاز است، دولت آمریکا برای این که از سرنگونی خود جلوگیری کند باید هر مدت یک بار به کشورهای منطقه ما به نام آزادی و دموکراسی حمله کند. دوستان کارگر!

امریکا نه این که برای هیچ ملتی آزادی و دموکراسی نمی آورد بلکه کشتار، فقر، گرسنگی و نابرابری می آورد. ما امروز ضمن محکوم کردن این لشکر کشی به منطقه هرگونه جنگ ارتجاعی را محکوم می کنیم. این جنگ ها به نفع ما نیست و ما امروز به صفوف فعالان ضد جنگ در سراسر جهان می پیوندیم. امروز یک صدا اعلام می کنیم که ما کارگران جهان همگام با شما هستیم و صدای اعتراض خود را به گوش جهان سرمایه می رسانیم. و اعلام می کنیم که ما کارگران خواستار زندگی بهتر و شایسته انسانی هستیم. ما اعلام می کنیم که کار برای همه، آسایش و رفاه برای همه، بیمه بیکاری

برای همه، مسکن مناسب برای همه و خواستار یک جامعه برابر هستیم که در آن خبری از گرسنگی، استعمار و جنگ نباشد.

کارگران!

در کشور ما امسال حداقل دستمزد ۱۲۲۵۰۰ تومان تعیین شده با این مبلغ حتی نمی توان کرایه اجاره ساختمان مسکونی را پرداخت کرد. ما باید چطور شکم خود و خانواده را سیر کنیم. وقتی در جامعه ای که ما در آن زندگی می کنیم این همه فقر و فلاکت موجود است. چرا باید افراد را به جرم دزدی و اعتیاد به زندان انداخت، در حالیکه هر زندانی در روز ۲۰۰۰۰ تومان هزینه دارد؟ چرا مسئولان به جای اینکه این بودجه کلان را در زندان ها به مصارف برسانند، که این مبلغ مربوط به ماست، به فکر بستر سازی سالم نیستند. ما کارگران امروز یک صدا اعلام می کنیم که، نه دادگاه می خواهیم و نه زندان. ما کارگران خواستار لغو سه جانبه گرایی هستیم و خواهان دوجانبه گرایی. از یک طرف دولت و کارفرما و از طرف دیگر کارگر. ما کارگران خواستار یک دادگاه هستیم زیر نظر سازمان بین المللی و با حضور هیئت منصفه کارگری تا به شکواییه ما کارگران بر علیه دولت های متبوع در تمام جهان رسیدگی کند. ما کارگران خواستار حقوق برابر برای زنان و مردان هستیم. ما کارگران خواستار پرداخت حقوق معوقه کارگران هستیم با خسارت. دولت باید به تعقیب فعالان کارگری خاتمه دهد و ما کارگران می خواهیم که مقابله نامه ۱۰۴ را اجرا کنند. ما کارگران ضمن محکوم کردن حمله به صفوف کارگران خاتون آباد کرمان خواستار محاکمه عاملان این جنایت هستیم. ما کارگران خواستار آزادی دستگیر شدگان او ماه مه ۲۰۰۴ هستیم. ما کارگران خواستار بستن پیمان های دسته جمعی زیر نظر نمایندگان انتخابی خود هستیم. ما کارگران از مبارزات کلیه کارگران جهان حمایت می کنیم.

کارگران و مزد بگیران محترم! برای این که به این خواستها برسیم باید تشکل خود را ایجاد کنیم. تشکیلات زرد مثل خانه کارگر و شوراهای اسلامی نمی توانند از ما حمایت کنند چون این تشکیلات خود مربوط به حزب جمهوری اسلامی می باشند. در طول این چند سال ماهیت آنان برای تک تک کارگران روشن و آشکار شده است. من در این جا به عنوان سخنگوی کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری از کلیه کارگران و مزدبگیران دعوت می کنم تا برای ایجاد تشکل مستقل کارگری خود جدا از دولت و احزاب اقدام کند. دولتها تنها حق ثبت آن را دارد. و امیدوارم که شهر ما برای تشکیل تشکل کارگری اولین شهر ایران باشد.

یک بار دیگر اول ماه مه را به کلیه کارگران جهان و کارگران ایران و کردستان تبریک عرض می نمایم.

در ضمن فریاد کارگران برای تشویق کردن به اندازه ای بود که تمام مسئولان را سراسیمه کرده بود و مردم یک صدا فریاد می زدند. محمود، محمود، محمود و همه شرکت کنندگان زن و مرد از جا بلند شده بودند و یک دیوار از انسانهای زحمتکش به وجود آمده بود. وقتی مسئولان شهر مشاهده کردند که محمود آنقدر در بین مردم شهر محبوبیت دارد. سراسیمه از دوستان محمود خواستند که به محمود بگویند تا مردم را به آرامش دعوت کند. مردم وقتی سالن را ترک کردند در حیات منتظر محمود و هیئت همراه او بودند وقتی فرمانده نیروی انتظامی این تجمع را مشاهده کرد و محمود هم در بین کارگران بود تا به سئولات آنان جواب دهد از محمود به طور خیلی محترمانه درخواست نمود که با یک ماشین محل را ترک کند، تا مردم پراکنده شوند.